

Pelastustoimi ja varautuminen

Pohjanmaan hyvinvointialue

Määräys Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen varautumisessa ja väestönsuojeluun varautumisessa havaittujen huomattavien puutteiden korjaamiseksi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (myöhemmin aluehallintovirasto) määrää Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojeluun varautumisen valvonnassa havaitut huomattavat puutteet korjattavaksi.

Tausta

Aluehallintovirastojen ja ohjaavien ministeriöiden välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2023 sekä ennakollisissa tavoitteissa vuosille 2024–2026 asetettiin aluehallintoviraston tehtäväksi valvoa pelastuslaitosten varautumista. Tehtävänä on valvoa, että pelastuslaitokset ovat laatineet varautumista koskevat suunnitelmat, tehneet muut toiminnan etukäteisvalmistelut ja arvioineet varautumista varten tehtyjen riskiarvioiden kattavuuden.

Pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojeluun varautumisen valvonta aloitettiin joulukuussa 2023 valmistuneen selvitysraportin koostamisella. Selvitysraportti koski kaikkia aluehallintoviraston toimialueen pelastuslaitoksia ja se sisälsi pelastuslaitoskohtaiset erittelyt asioiden tilasta. Selvitysraportti toimitettiin Pohjanmaan hyvinvointialueelle ja pohjanmaan pelastuslaitokselle 24.1.2024.

Aluehallintovirasto esitteli selvityksen havainnot TUVE Skype-yhteydellä pidetyssä infotilaisuudessa 1.2.2024 Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastuslaitokselle. Pelastuslaitoksen varautumisen suunnitelmallisuudessa todettiin tuolloin olevan puutteita. Tilaisuudesta laaditussa muistiossa todetaan pelastuslaitoksen edustajien vahvistaneen, raportissa osoitetut havainnot varautumisen tilasta oikeiksi. Selvitysraporttiin oli koottu kaikkien tarkasteltujen asioiden säädösperusteet. Helmikuun alussa pidetyssä tilaisuudessa todettiin, että asian valvonta jatkuu seurantakokouksella toukokuussa 2024 ja suunnitelmadokumenttien tarkemmalla tarkastelulla syksyllä 2024. Pelastuslaitosta kehoitettiin korjaamaan havaitut epäkohdat.

Asian selvittäminen

Seurantakokouksutsun yhteydessä 2.4.2024 Pohjanmaan pelastuslaitokselle toimitettiin asiakirjapyyntö, jossa pyydettiin toimittamaan valvottavaan kokonaisuuteen liittyvät suunnitelmat aluehallintovirastolle 20.9.2024 mennessä. Pelastuslaitokselta pyydettiin pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 19 §:n nojalla seuraavat asiakirjat:

- valmiussuunnitelma
- evakuointi- ja vastaanottosuunnitelma
- suunnitelma väestön varoittamisesta
- johtamisohje
- toimintaohje pelastustoiminnan poikkeusolojen toimivaltuuksien käytöstä
- riskianalyysi, häiriötilanteiden riskianalyysi, poikkeusolojen riskianalyysi ja sotilaallisen voimankäytön tilanteiden riskianalyysi
- materiaallisen varautumisen suunnitelmat, jotka sisältävät erityisesti poikkeusoloja varten tehdyt suunnitelmat
- koulutussuunnitelma, joka sisältää väestönsuojelutehtävien ja poikkeusolojen tehtävien kouluttamisen pelastuslaitoksen henkilöstölle mukaan lukien sopimushenkilöstö.

Valvonnan seurantakokous Pohjanmaan pelastuslaitoksen edustajien kanssa pidettiin TUVE Skype-etäyhteydellä 17.5.2024. Tilaisuudessa käytiin läpi pelastustoimen varautumiseen liittyviä ajankohtaisia ohjeita sekä varmistettiin, että pelastuslaitoksella on tieto kokonaisuuteen liittyvistä säädöserusteista sekä ohjeista. Tilaisuudessa käsiteltiin myös yksityiskohtaisesti annettu asiakirjapyyntö. Seurantakokouksessa käytiin yksityiskohtaisesti läpi Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimet selvitysraportissa osoitettujen epäkohtien korjaamiseksi. Seurantakokouksessa todettiin asioiden olevan pääosin tammikuussa havaitulla tasolla ja pelastuslaitos ei ollut ryhtynyt riittäviin toimiin havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Seurantakokouksesta laadittiin pelastuslaitoksen hyväksymä muistio.

Pohjanmaan pelastuslaitos ei toimittanut pyydettyjä asiakirjoja asetettuun määräaikaan 20.9.2024 mennessä, jolloin aluehallintovirasto antoi tietojen toimittamiselle 10 vuorokautta lisää aikaa ja pyysi toimittamaan tiedot 30.9.2024 mennessä. Pyydettyjä asiakirjoista pelastuslaitos toimitti aluehallintovirastolle päivitetyn valmiussuunnitelman yleisen osan sekä erään suunnitelmaluonnoksen sekä taustamateriaalin, jota tulisi käyttää pelastuslaitoksen poikkeusolojen riskianalyyseissä.

Toukokuun seurantakokouksessa todettiin kuitenkin, että syyskuussa toimitettavien asiakirjojen puuttumisesta tai keskeneräisyyksistä on mainittava selkeästi asiakirjojen toimittamisen yhteydessä. Samalla pyydettiin toimittamaan aikataulutettu suunnitelma puutteellisten tai puuttuvien asiakirjojen ja asioiden korjaamisesta.

Aluehallintoviraston valvontakäynnillä Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastustoimeen 4.10.2024 todettiin, että kaikkia pyydettyjä asiakirjoja ei ole toimitettu. Useista suunnitelmista todettiin olevan olemassa luonnoksia tai vanhentuneita versioita. Valvontakäynnillä todettiin myös, että pyydettyä aikataulua asian korjaamisesta ei ollut toimitettu aluehallintovirastolle, vaikka määräaika ja annettu lisäaika olivat umpeutuneet. Valvontakäynnillä pelastuslaitokselle annettiin jälleen lisäaikaa vastata huhtikuussa annettuun tietopyyntöön 25.10.2024 mennessä.

Pelastuslaitos toimitti aluehallintovirastolle aikataulutetun suunnitelman säädösten osoittamien ja valvonnassa yksilöityjen puutteiden korjaamiseksi 25.10.2024. Huomattavien puutteiden toteamisen jälkeen pelastuslaitoksen korjaavat toimenpiteet eivät ole lähteneen käyntiin riittävällä nopeudella. Toimitetun aikataulun perusteella pääosa asioista pyritään korjaamaan vuoden 2025 aikana.

Säädökset

Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutason tulee vastata kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia ja muita uhkia. Palvelutasoa määriteltäessä on otettava huomioon myös toiminta valmiuslain (1552/2011) 3 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin varautuminen. Pelastustoimen palvelut on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Lain 5 §:n mukaan tehtäviä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin, jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. Pelastustoimeen kuuluvista hyvinvointialueen tehtävistä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin yhden tai useamman hyvinvointialueen järjestettäväksi esimerkiksi poikkeusoloihin varautumisen edellytyksenä olevat materiaaliset valmiudet ja poikkeusolojen toiminnan etukäteisvalmisteluiden alueellinen koordinaatio.

Pelastuslaki 379/2011

Pelastuslain mukainen toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että se on mahdollista myös valmiuslain (1552/2011) mukaisissa poikkeusoloissa. Lain 47 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee laatia hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat. Pelastustoimen erityisistä toimivaltuuksista poikkeusoloissa säädetään valmiuslaissa. Pelastuslain luvussa 10 käsitellään väestönsuojeluun varautumista ja väestönsuojelukoulutusta. Luvussa 11 käsitellään väestönsuojia.

Pelastuslain 64 §:n mukaan pelastustoimen viranomaisten on varauduttava toimialaansa kuuluvien väestönsuojelutehtävien hoitamiseen riittävän suunnitelmin ja etukäteen tapahtuvin valmisteluin:

- 1) huolehtimalla väestönsuojelutehtävien edellyttämästä sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arvioinnista;
- 2) kouluttamalla ja varaamalla henkilöstöä ja väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöä sekä muuta henkilöstöä väestönsuojelutehtäviin;
- 3) huolehtimalla väestönsuojelun johtamis-, valvonta- ja hälytysjärjestelmien perustamisesta ja ylläpidosta;
- 4) varautumalla valmiuslain 121 §:ssä tarkoitettuun väestön siirtämiseen; sekä
- 5) huolehtimalla muistakin näitä vastaavista toimenpiteistä.

Pelastuslain 65 §:ssä säädetään yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumisessa. Pelastustoimen viranomaiset huolehtivat niiden vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisesta. Viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset, jotka ovat velvollisia varautumaan väestönsuojeluun, ovat velvollisia laatimaan pelastuslaitoksen johdolla ja yhteistoiminnassa keskenään tarpeelliset suunnitelmat tehtäviensä hoitamisesta väestönsuojelussa. Pelastuslaitokselle on annettava selvitykset väestönsuojeluun käytettävissä olevista voimavaroista.

Pelastuslain 77 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee järjestää pelastustoiminnan johtamistilat ja muut edellytykset siten, että johtaminen on mahdollista myös poikkeusoloissa. Lisäksi pelastuslain 92 §:n mukaan pelastuslaitoksen saavat pitää henkilörekisteriä väestönsuojelutehtäviin varatuista henkilöistä ja voimavaroista. Varautumistehtävien henkilörekisterissä olevat tiedot on tarkistettava vähintään viiden vuoden väliajoin merkinnän tekemisestä.

Valmiuslaki 1552/2011

Valmiuslain 12 § on kirjattu varautumisvelvollisuus. Valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien, kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Valmiuslain 17 luvussa säädetään väestönsuojelusta ja evakuoinnista sekä pelastustoimen viranomaisten erityisistä toimivaltuuksista poikkeusoloissa, kuten 117 § pelastustoimessa tarvittavien tavaroiden luovutusvelvollisuudesta, 119 § väestönsuojeluun tarvittavien alueiden ja tilojen luovutusvelvollisuudesta sekä 120 § pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyistä. Lain 120 §:ssä todetaan, että väestön suojaamiseksi ja väestönsuojelun johtamisen tehostamiseksi pelastustoimen viranomaiset, hyvinvointialueet ja kunnat perustavat johtokeskuksia sekä sammutus-, pelastus-, ensiapu-, huolto-, raivaus- ja puhdistustehtäviä tai muita näihin rinnastettavia, väestön suojaamiseksi välttämättömiä tehtäviä varten väestönsuojelumuodostelmia.

Sisäministeriön asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 1225/2022

Asetuksen mukaisesti hyvinvointialueiden pelastustoimen palvelutasopäätöksiin keskeisiin linjauksiin sisältyy 4 § mainittu palveluiden tuottamisen järjestelyt häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Asetuksen 6 §:ssä säädetään riskianalyysistä. Palvelutasopäätöksen perustana olevan riskianalyysin tulee sisältää sellaiset toimintaympäristön arvioinnin ja pelastustoimen onnettomuuskehityksen seurannan perusteella tunnistetut keskeiset uhat ja riskit sekä niiden muutokset, joihin pelastustoimen tulee varautua. Riskianalyysiin sisältyvien uhkien arvioinnin tulee kattaa päivittäiset onnettomuudet, häiriötilanteet ja poikkeusolot. Riskianalyysi tulee laatia siten, että sen perusteella pelastustoimen palvelut on mahdollista mitoittaa riskien ja uhkien mukaisesti.

Häiriötilanneuhkien arvioinnissa on otettava huomioon kansallisen ja alueellisen riskiarvion tulokset. Poikkeusolojen uhkien arvioinnissa on otettava huomioon valmiuslaissa (1552/2011) määritellyt poikkeusolot. Sodan ajan uhkien arvioinnissa on käytettävä Puolustusvoimien pelastusviranomaisille pelastuslain 65 §:n 5 momentin nojalla antamia sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arviointia varten tarvittavia tietoja.

Hyvinvointialueiden pelastustoimen palvelutasopäätöksessä tulee asetuksen 8 §:n mukaan vähintään päättää pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevan väestönsuojeluun varautumisen palvelutasosta seuraavasti: väestönsuojeluun varautumisen edellyttämästä suunnittelusta, väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisesta, hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaatiosta, väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön varaamisesta, väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutustarpeesta, poikkeusolojen johtamisedellytysten varmistamisesta sekä kuntien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Sisäministeriön asetus pelastustoimen suunnitelmista 1363/2018

Asetuksen 4 § mukaan pelastustoiminnan yleisjärjestelyihin kuuluu muun muassa väestön varoittaminen ja onnettomuuden johdosta tarvittava tiedotustoiminta. Asetuksen 5 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee suunnitella pelastustoiminta ja sen johtaminen vaativissa tilanteissa. Vaativia tilanteita koskeva suunnittelu tulee sovittaa yhteen pelastustoiminnan yleisjärjestelyjen kanssa. Vaativia tilanteita koskevan suunnittelun tulee kattaa muun muassa toimintaohje pelastustoiminnan johtamisesta vaativissa tilanteissa, joka sisältää yhtenä osa-alueena väestön varoittamisen suuronnettomuustilanteissa ja muissa pelastustoiminnan vaativissa tilanteissa. Lisäksi 5 §:n mukaan pelastuslaitoksella on oltava toimintaohje pelastustoiminnan poikkeusolojen toimivaltuuksien käytöstä sekä muista normaaliolojen toiminnasta poikkeavista toimintamalleista ja voimavaroista.

Valtioneuvoston asetus yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumisessa 570/2024

Pelastuslain 65 §:ssä mainittua viranomaisten, laitosten ja liikelaitosten yhteistyötä ja suunnittelua väestönsuojeluun varautumisessa on tarkennettu 1.11.2024 voimaan tulleella asetuksella. Valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan hyvinvointialueen pelastustoimen viranomaisen on asetettava toimialueellaan väestönsuojelun yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmän tehtävänä on hyvinvointialueen pelastustoimen ja muiden hyvinvointialueen alueella toimivien viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtäviin varautumisen ja suunnitelmien yhteensovittaminen.

Yhteistyöryhmän tehtävänä on käsitellä ainakin seuraavat asiat:

- 1) hyvinvointialueen pelastusviranomaisen johdolla laaditun sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arvioinnin johtopäätösten huomioiminen yhteistyöryhmässä edustettuna olevilla toimialoilla;
- 2) eri toimialojen etukäteisvalmistelut ja yhteistoiminta valmiuslain (1552/2011) 121 §:ssä tarkoitetussa väestön siirtämisessä;

- 3) viranomaisten, laitosten ja liikelaitosten välinen vastuunjako ja voimavarat varauduttaessa valmiuslain 121 §:n nojalla siirretyn väestön majoitukseen, muonitukseen ja muuhun huoltoon ja siirretyn väestön tilapäiseen majoittamiseen;
- 4) väestönsuojelun johtamista ja koordinaatiota koskevat suunnitelmat ja muut toiminnan etukäteisvalmistelut;
- 5) alueen väestönsuojatilanne ja suojien käyttöönottoon ja suojautumisen johtamiseen varautuminen;
- 6) sodan ajan pelastustoiminnan yhteistyöhön varautuminen;
- 7) alueiden ja tilojen käyttöön ottamiseen varautuminen;
- 8) tavaroiden hallintaan ottamiseen varautuminen;
- 9) liikkumis- ja oleskelurajoitusten asettamiseen varautuminen;
- 10) alueen väestön omatoiminen varautuminen poikkeusolojen uhkiin; sekä
- 11) varautuminen viestintään 1–10 kohdassa mainituissa asioissa.

Asetuksen 4 §:ssä todetaan, että hyvinvointialueen pelastusviranomaisten johdolla tulee laatia ja ylläpitää mahdollisimman ajantasaisina ainakin väestön siirtämisen toimeenpanoa ja siirtyneen väestön vastaanottamista koskevat yhteistyösuunnitelmat. Suunnitelmien sisällöstä säädetään tarkemmin 5 §:ssä.

Määräys huomattavien puutteiden korjaamiseksi

Aluehallintovirasto toteaa, että Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastustoimi on laiminlyönyt pelastuslain 379/2011 47 §:ssä, 64 §:ssä, 65 §:ssä ja 77 §:ssä sekä pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 613/2021 3 §:ssä säädettyjä velvollisuuksia.

Aluehallintovirasto määrää oikaisemaan määrääjassa pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 613/2021 18 §:n nojalla laiminlyönnin seuraavasti:

1. a) Pelastuslaitos on aloittanut poikkeusolojen riskianalyysin laatimisen ja alustavat tulokset esitelty aluehallintovirastolle 31.3.2025 mennessä.

1. b) Poikkeusolojen riskianalyysi on laadittu pelastuslaitoksen työsuunnitelman mukaisesti 31.5.2025 mennessä.
 - Perustelu: Poikkeusolojen riskianalyysi täytyy laatia ensimmäisenä kaiken muun valmiussuunnittelun pohjaksi. Riskianalyysiin sisältyvien uhkien arvioinnin tulee kattaa päivittäiset onnettomuudet, häiriötilanteet sekä kaikki valmiuslain 3 §:ssä mainitut poikkeusolot.
2. Pelastuslaitos on laatinut ja ottanut käyttöön valmiussuunnitelman työsuunnitelmansa mukaisesti 30.6.2025 mennessä.
3. Pelastuslaitos on työsuunnitelmansa mukaisesti laatinut toimintaohjeet pelastustoiminnan poikkeusolojen toimivaltuuksien käytöstä sekä muista normaaliolojen toiminnasta poikkeavista toimintamalleista ja voimavaroista 30.6.2025 mennessä. Asian kouluttaminen henkilöstölle tulee huomioida määräyskohdassa 9 mainitussa koulutussuunnitelmassa.
4. Pelastuslaitoksen poikkeusoloissa tarvitsemien henkilöstöresurssien varaaminen on pelastuslaitoksesta riippuvien toimenpiteiden osalta tehtynä 31.8.2025 mennessä, sisältäen myös sopimushenkilöstön varaamisen.
 - Perustelu: Vuonna 2007 julkaistussa Valmiussuunnittelu pelastuslaitoksissa -ohjeessa todetaan:
"Pelastusmuodostelmien osalta pidetään minimitasona, että poikkeusolojen tehtäviin varaudutaan käyttämään kaikkia pelastustoimen alueella olevaa pää- ja sivutoimista henkilöstöä, vapaaehtoisia palokuntia sekä tehdas- ja laitospalokuntia siten kuin niiden kanssa toiminnasta sovitaan."
5. Pelastuslaitos on suunnitellut väestön varoittamisen myös poikkeusolojen uhkien varalle työsuunnitelmansa mukaisesti tai viimeistään 31.8.2025 mennessä.
6. Pelastuslaitos on laatinut väestön evakuointi- ja vastaanottosuunnitelman työsuunnitelmansa mukaisesti tai viimeistään 31.8.2025 mennessä.
7. Pelastuslaitos on suunnitellut ja varannut poikkeusoloissa käyttöönsä tarvitseman kaluston työsuunnitelmansa mukaisesti tai viimeistään 31.8.2025 mennessä.

8. Pelastuslaitoksella on työsuunnitelmansa mukaisesti kokonaiskuva käyttämiensä järjestelmien häiriönsietokyvystä ja tarvittavista varajärjestelmistä 30.11.2025 mennessä.
 - Sisäministeriö on kehottanut 7.3.2024 päivätyllä kirjeellä hyvinvointialueita tässä vaiheessa pidättyväsyyteen pelastuslaitoskohtaisten varaviestijärjestelyjen hankinnoissa ennen valtakunnallisen ja toimialariippumattoman selvityksen valmistumista.
9. Pelastuslaitos on selvittänyt väestönsuojelukoulutustarpeensa riskianalyysiin perustuen ja laatinut suunnitelman väestönsuojelutehtävien kouluttamisesta pelastuslaitoksen henkilöstölle sekä järjestänyt väestönsuojelukoulutusta työsuunnitelmansa mukaisesti 30.11.2025 mennessä.
10. Pelastuslaitos on suunnitellut ja yhteensovittanut tilojen käytön varaukset tarvittavien yhteistyötahojen kanssa pelastuslaitoksen työsuunnitelman mukaisesti tai viimeistään 31.12.2025 mennessä.
11. Pelastuslaitos on päivittänyt ja laatinut väestönsuojeluun varautumiseen liittyvät yhteistoimintamuistiot ja tarvittavat sopimukset pelastuslaitoksen työsuunnitelman mukaisesti tai viimeistään 31.12.2025 mennessä.
12. Pelastuslaitos on suunnitellut väestönsuojeluorganisaationsa viimeistään 31.12.2025 mennessä.
13. Pelastuslaitos on yhteensovittanut väestönsuojelutehtäviin liittyvän toiminnan ja suunnitelmat tarvittavien tahojen kanssa työsuunnitelmansa mukaisesti tai viimeistään 31.12.2025 mennessä.
14. Pelastuslaitos on laatinut materiaalisen varautumisen suunnitelman työsuunnitelmansa mukaisesti 31.12.2025 mennessä.
 - Materiaalisen varautumisen tulee olla suunnitelmallista ja perustua riskianalyysiin.
 - Materiaalista varautumista suunniteltaessa tulee huomioida materiaalien kulutusprofiilien muutokset, kysynnän tarve ja tarjonnan arvaamattomuus sekä saatavuushäiriöt.

15. Pelastuslaitos osoittaa suunnitelmin ja mahdollisin tilapäisratkaisuin, että pelastustoiminnan johtamistilat ja muut edellytykset on järjestetty siten, että johtaminen on mahdollista myös poikkeusoloissa viimeistään 31.12.2025 mennessä.

- Perustelu: Pelastuslaitoksen työsuunnitelmassaan mainitseman paloaseman rakentamisaikataulusta riippumatta johtamistilat ja muut edellytykset on järjestettävä siten, että johtaminen on mahdollista myös poikkeusoloissa.

Suunnitteluun kuuluu muun muassa riittävät suunnitelmat oman toiminnan hajauttamisesta ja suojaamisesta sekä johtamisen varajärjestelyistä.

HE 257/2010 todetaan, että johtokeskustilan suojaus tulee suunnitella hyödyntäen väestönsuojien rakenteellisia vaatimuksia siten, että johtamistoimintojen tarvitsemat toimitilat sekä viesti- ja tietoliikenneyhteydet on suojattu samoilta asevaikutuksilta kuin väestönsuojatilat.

Pohjanmaan pelastuslaitoksen tulee raportoida huomattavien puutteiden korjaamisesta kirjallisesti aluehallintovirastolle. Ensimmäinen selvitys puutteiden korjaamisesta tulee antaa sähköpostitse 31.3.2025 mennessä. Seuraava selvitys on annettava 30.6.2025 mennessä ja seuraava 30.9.2025 mennessä. Selvitys on annettava kolmen kuukauden välein niin kauan, kunnes havaitut puutteet on korjattu. Selvityksessä on todettava korjaavien toimenpiteiden edistyminen suhteessa asetettuun aikatauluun. Selvitys lähetetään osoitteeseen: kirjaamo.lansi@avi.fi

Kuuleminen

Aluehallintovirasto on kuullut Pohjanmaan hyvinvointialuetta ja varannut tälle mahdollisuuden tulla kuulluksi kirjallisesti. Pohjanmaan hyvinvointialue toimitti vastauksensa 11.2.2025. Aluehallintovirasto toteaa vastauksen tulleen määräajassa ja perehtyneensä annettuun vastaukseen. Pohjanmaan hyvinvointialueen vastauksessa pyydettiin aluehallintoviraston kanssa yhteisiä välitarkasteluja ja aluehallintovirasto toteaa tämän olevan kohtuullinen pyyntö asian kuntoon saattamiseksi. Aluehallintovirasto ja Pohjanmaan hyvinvointialue voivat sopia välitarkasteluja asioiden kuntoon saattamiseksi sopivissa ajankohdissa.

Muutoksenhaku

Tähän aluehallintoviraston päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusosoitus päätöksen liitteenä.

Uhkasakko

Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Sovelletut säännökset

Säädösviittaukset määräyskohtien mukaan lueteltuina:

1. a-b) Pelastuslaki 379/2011, 64 § ja 65 §; Valmiuslaki 1552/2011, 3 §; Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 3 §; Sisäministeriön asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 1225/2022, 6 §
2. Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 3 § ja 6 §; Pelastuslaki 379/2011, 64 §; Valmiuslaki 1552/2011, 12 §
3. Pelastuslaki 379/2011, 47 §; Sisäministeriön asetus pelastustoimen suunnitelmista 1363/2018, 5 §
4. Pelastuslaki 379/2011, 64 §
5. Pelastuslaki 379/2011, 64 §; Sisäministeriön asetus pelastustoimen suunnitelmista 1363/2018, 4 § ja 5 §
6. Pelastuslaki 379/2011, 64 § ja 65 §; Valmiuslaki 1552/2011, 121 §; Valtioneuvoston asetus yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumisessa 570/2024, 3–5 §
7. Pelastuslaki 379/2011, 64 § ja 92 §; Sisäministeriön asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 1225/2022, 8 § 5)
8. Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 3 § ja 6 §; Valmiuslaki 1552/2011, 12 §; Sisäministeriön asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 1225/2022, 4 § ja 6 §
9. Pelastuslaki 379/2011, 64 §; Sisäministeriön asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 1225/2022, 8 § 5)
10. Pelastuslaki 379/2011, 64 § ja 92 §; Sisäministeriön asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 1225/2022, 8 § 5)
11. Pelastuslaki 379/2011, 65 §; Valtioneuvoston asetus yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumisessa 570/2024, 3–5 §

12. Pelastuslaki 379/2011, 64 §; Sisäministeriön asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 1225/2022, 8 § 5)

13. Pelastuslaki 379/2011, 65 §; Valtioneuvoston asetus yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumisessa 570/2024, 3–5 §

14. Pelastuslaki 2011/379, 64 §; Valmiuslaki 1552/2011, 12 §

15. Pelastuslaki 2011/379, 47 §, 64 § ja 77 §; Sisäministeriön asetus pelastustoimen suunnitelmista 1363/2018, 4 § ja 5 §

Lisätietoja antaa tarvittaessa pelastusylitarkastaja Jussi Herranen (jussi.herranen@avi.fi tai puh. +358 50 3807220)

Johtaja

Tarja Wiikinkoski

Pelastusylitarkastaja

Jussi Herranen

Liitteet
Tiedoksi

Valitusosoitus
Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastuslaitos
Pohjanmaan hyvinvointialue, Torbjörn Lindström, pelastusjohtaja
Pohjanmaan hyvinvointialue, Marina Kinnunen, hyvinvointialuejohtaja
Sisäministeriö

Tämä asiakirja LSSAVI/15793/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/15793/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Herranen Jussi 27.02.2025 14:13

Ratkaisija Wiikinkoski Tarja 27.02.2025 14:37